Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (šesto vijeće)

16. ožujka 2017.[1]

„Zahtjev za prethodnu odluku – Carinska unija – Carinski zakonik Zajednice – Članak 220. stavak 2. točka (b) – Naknadna naplata uvoznih carina – Legitimna očekivanja – Uvjeti primjene – Pogreška carinskih tijela – Obveza uvoznika da djeluje u dobroj vjeri i provjeri okolnosti u kojima je izdana potvrda o podrijetlu ‚obrazac A' – Dokazna sredstva – Izvještaj Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF)"

U predmetu C-47/16,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments (upravni odjel Vrhovnog suda, Latvija), odlukom od 20. siječnja 2016., koju je Sud zaprimio 27. siječnja 2016., u postupku

Valsts ieņēmumu dienests

protiv

„Veloserviss" SIA,

SUD (šesto vijeće),

u sastavu: E. Regan, predsjednik vijeća, J.-C. Bonichot i S. Rodin (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: P. Mengozzi,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za latvijsku vladu, I. Kalniņš i K. Freimanis, u svojstvu agenata,

— za Europsku komisiju, A. Caeiros i I. Rubene, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

1 — Jezik postupka: latvijski

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 220. stavka 2. točke (b) Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice (SL 1992., L 302, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 2., str. 110.), kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ) br. 2700/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2000. (SL 2000., L 311, str. 17., u daljnjem tekstu: Carinski zakonik).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Valsts ieņēmumu dienestsa (latvijsko tijelo porezne uprave, u daljnjem tekstu: porezna uprava) i društva „Veloserviss” SIA u vezi s naplatom uvoznih carina i poreza na dodanu vrijednost (PDV) sa zateznim kamatama pri naknadnoj provjeri carinske deklaracije.

Pravni okvir

3 U članku 78. stavku 3. Carinskog zakonika, naslovljenom „Naknadna provjera deklaracija”, određuje se:

„Ako se revizijom deklaracije ili naknadnom provjerom utvrdi da su odredbe, koje uređuju određeni carinski postupak, bile primijenjene na temelju netočnih ili nepotpunih podataka, carinska tijela, u skladu s bilo kojim utvrđenim odredbama, poduzimaju potrebne mjere da bi se slučaj, sukladno novim raspoloživim podacima, uredio.”

4 Sukladno odredbama članka 220. stavka 2. tog zakonika:

„Osim u slučajevima iz članka 217. stavka 1. podstavka drugog i trećeg, naknadno knjiženje ne provodi se:

[...]

(b) ako iznos carine koji se zakonski potražuje nije proknjižen uslijed greške carinskih tijela koja prema okolnostima slučaja nisu mogla otkriti osobu odgovornu za plaćanje [koju osoba odgovorna za plaćanje razumno nije mogla uočiti], a koja je djelovala u dobroj vjeri i koja se pridržavala svih odredbi o carinskoj deklaraciji propisanih važećim zakonodavstvom.

Kada se povlašteni status robe utvrđuje na osnovi sustava upravne suradnje koji obuhvaća tijela treće zemlje, izdavanje potvrde od strane tih tijela, ako je nepravilno, pogreška je koja se razumno nije mogla uočiti u smislu prvog stavka.

Međutim, izdavanje neispravnog uvjerenja ne predstavlja grešku ako se uvjerenje temelji na netočnom obračunu podataka koje je pribavio izvoznik, osim ako nije evidentno da su tijela koja su ga izdala bila svjesna ili su trebala biti svjesna da roba nije odgovarala uvjetima koji su utvrđeni za dodjeljivanje prava na povlašteno postupanje.

Dužnik se može pozivati na dobru vjeru ako može dokazati da je, u razdoblju dotičnih poslovnih transakcija, posvetio dužnu pažnju kako bi osigurao da su ispunjeni svi uvjeti za povlašteno postupanje.

Dužnik se ne može pozivati na dobru vjeru ako je Komisija objavila obavijest u Službenom listu Europske unije kojom se tvrdi da postoje razlozi za sumnju da zemlja ili područje korisnik neispravno provode povlaštena postupanja;

[...]” [neslužbeni prijevod]

5 U skladu s člankom 72.a stavkom 4. Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe br. 2913/92 (SL 1993., L 253, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 1., str. 3.), kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EEZ) br. 1602/2000 od 24. srpnja 2000. (SL 2000., L 188, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 9., str. 200.) (u daljnjem tekstu: Provedbena uredba):

„Dokaz o statusu s podrijetlom robe izvezene iz zemlje regionalne skupine u drugu zemlju iste skupine koja se upotrebljava u daljnjoj obradi ili preradi ili koja se ponovno izvozi ako nema daljnje obrade ili prerade, pruža se potvrdom o podrijetlu obrazac A sastavljenom u prvoj zemlji.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

6 Veloserviss je 17. svibnja 2007. iz Kambodže u Europsku uniju uvezao bicikle s ciljem njihova puštanja u slobodan promet. Oslanjajući se na potvrdu o podrijetlu koju je 16. veljače 2007. izdala kambodžanska vlada, Veloserviss nije platio ni carinu ni PDV.

7 Porezna uprava je tijekom 2008. godine provela prvu naknadnu carinsku provjeru za razdoblje tijekom kojega su predmetni bicikli bili uvezeni. Budući da u tom pogledu nije bila utvrđena nikakva nepravilnost, Veloserviss je postupio po odluci donesenoj nakon te provjere.

8 Porezna uprava je tijekom 2010. godine od Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) primila informacije prema kojima potvrda o podrijetlu koju je izdala kambodžanska vlada vezano uz dotičnu robu nije bila u skladu s pravom Unije.

9 Na temelju tih informacija porezna uprava obavila je drugu naknadnu provjeru vezano uz jedinstvenu carinsku deklaraciju koju je podnio Veloserviss te je utvrdila da su izuzeća od poreza nepravilno primijenjena na tu robu.

10 Porezna uprava potom je u odluci od 23. srpnja 2010. Veloservissu naložila plaćanje carine i PDV-a zajedno sa zateznim kamatama.

11 Veloserviss je slijedom toga protiv te odluke podnio tužbu za poništenje.

12 Nakon što je ispitala predmet u žalbenom postupku, Administratīvā apgabaltiesa (regionalni upravni sud, Latvija) u presudi od 27. ožujka 2014. potvrdila je poništenje odluke porezne uprave od 23. srpnja 2010. smatrajući, među ostalim, da, sukladno članku 23. stavku 1. nacionalnog propisa o porezima i naknadama, porezna uprava nije bila ovlaštena iznova provesti naknadnu provjeru dotične deklarirane robe jer je prva provjera kod Veloservissa stvorila legitimna očekivanja i jer je on ispunjavao sve uvjete predviđene u pogledu podnošenja carinske deklaracije, uzevši u obzir da on objektivno nije mogao znati da je kambodžansko nadležno tijelo izdalo potvrdu koja nije bila u skladu sa zahtjevima prava Unije. Veloserviss je stoga postupao u dobroj vjeri.

13 Porezna uprava podnijela je žalbu u kasacijskom postupku sudu koji je uputio zahtjev.

14 Taj sud je odlukom od 11. rujna 2014. uputio prvi zahtjev za prethodnu odluku koji se u biti odnosi na pitanje može li se na temelju članka 78. stavka 3. Carinskog zakonika ograničiti mogućnost carinskih tijela da povuku naknadnu provjeru, kao što to predviđa latvijski zakon o porezima i naknadama.

15 Sud je na to niječno odgovorio svojom presudom od 10. prosinca 2015., Veloserviss (C-427/14, EU:C:2015:803).

16 Međutim, sud koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku smatra da u okviru iste žalbe u kasacijskom postupku koji se pred njim vodi postoji još pitanja u pogledu pojma „dobra vjera” dužnika u smislu članka 220. stavka 2. točke (b) Carinskog zakonika.

17 U tom kontekstu taj sud navodi da porezna uprava tvrdi da je Administratīvā apgabaltiesa (regionalni upravni sud) neutemeljeno smatrala da je Veloserviss djelovao u dobroj vjeri, zbog čega se nije mogao osloniti na članak 220. stavak 2. točku (b) Carinskog zakonika. U točkama 36. i 40. presude od 8. studenoga 2012., Lagura Vermögensverwaltung (C-438/11, EU:C:2012:703), Sud je smatrao da u slučaju kada carinska tijela države uvoza sumnjaju u pravo podrijetlo robe, mišljenje tijela države izvoza ne može obvezivati Uniju i njezine države članice pri njihovoj ocjeni valjanosti potvrde o podrijetlu „obrazac A”.

18 Veloserviss pred sudom koji je uputio zahtjev ističe da je Administratīvā apgabaltiesa (regionalni upravni sud) pravilno primijenio spomenutu odredbu s obzirom na to da, s jedne strane, ni carinska tijela države uvoza ni sama država kao uvoznik nisu mogli biti sigurni da su službe države izvoza počinile pogrešku i, s druge strane, da je Veloserviss djelovao u dobroj vjeri kada je poreznoj upravi dao informacije kojima je raspolagao i za koje je znao. U tom pogledu se Administratīvā apgabaltiesa (regionalni upravni sud) pravilno oslonila na Odluku Komisije (2012) 8694 od 30. studenoga 2012. kojom se u određenom slučaju utvrđuje opravdanim odbiti naknadno uzimanje u obzir (spis REC 01/2011) jer su činjenične okolnosti navele Komisiju da donese tu odluku zato što su u bitnome bile slične onima u glavnom predmetu.

19 U tom pogledu sud koji je uputio zahtjev smatra da iz sudske prakse Suda u pogledu članka 220. stavka 2. točke (b) Carinskog zakonika proizlazi da je moguća naknadna naplata iako je izvoznik počinio pogrešku pri davanju informacija. Naprotiv, taj sud smatra da, iako su carinska tijela zemlje izvoznice počinila pogrešku, a znala su ili su morala znati da predmetna roba ne ispunjava propisane uvjete, predočenje netočne potvrde ne smije štetiti uvozniku.

20 Međutim, taj sud ima sumnje u vezi s primjenom članka 220. stavka 2. točke (b) Carinskog zakonika u predmetu kao što je onaj koji se pred njim vodi, u kojem je iz izvještaja OLAF-a vidljivo ne samo da je izvoznik carinskim tijelima zemlje izvoznice pružio netočne informacije, već i da su carinska tijela zemlje izvoznice počinila pogreške pri izdavanju potvrde o podrijetlu „obrazac A”. Također se pita u kojoj mjeri valja uzeti u obzir pravnu i činjeničnu ocjenu koju je dao OLAF.

21 U tim je okolnostima Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments (upravni odjel Vrhovnog suda, Latvija) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li uvoznikovu obvezu da djeluje u dobroj vjeri, koja se nalazi u članku 220. stavku 2. točki (b) [Carinskog zakonika], utvrditi na način da
   a) uključuje uvoznikovu obvezu da dokaže okolnosti u kojima je izdana potvrda ‚A’ koju je izvoznik primio (potvrde o sastavnim dijelovima robe, ulozi izvoznika u proizvodnji robe, itd.)?
   b) uvoznik je djelovao u lošoj vjeri već samim time što je izvoznik djelovao u lošoj vjeri (primjerice kada izvoznik ne otkrije carinskim tijelima zemlje izvoza stvarno podrijetlo troškova, vrijednost sastavnih dijelova robe itd.)?
   c) obveza djelovanja u dobroj vjeri nije ispunjena samim time što je izvoznik pružio netočan podatak carinskim tijelima zemlje izvoza, i to čak i kada su sama carinska tijela počinila pogrešku prilikom izdavanja potvrde?

2. Je li obveza uvoznika da djeluje u dobroj vjeri, koja se nalazi u članku 220. stavku 2. točki (b) [Carinskog zakonika], dovoljno dokazana općim opisom u obavijesti OLAF-a i zaključcima OLAF-a, ili nacionalna carinska tijela ipak trebaju prikupiti dodatne dokaze o postupanju izvoznika?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

22 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 220. stavak 2. točku (b) Carinskog zakonika tumačiti na način da se na temelju te odredbe uvoznik može pozvati na legitimno očekivanje pri osporavanju naknadnog uzimanja u obzir uvoznih carina, ističući svoju dobru vjeru, bilo u slučaju kada ne samo da je izvoznik carinskim tijelima države izvoza pružio netočne informacije, osobito u pogledu stvarnog podrijetla troškova ili vrijednosti sastavnih dijelova predmetne robe, već su i sama ta tijela počinila pogrešku pri izdavanju predmetne potvrde o podrijetlu „obrazac A”, bilo u slučaju kada taj izvoznik nije provjerio okolnosti u kojima su carinska tijela države izvoza izdala tu potvrdu, na primjer potvrde o sastavnim dijelovima te robe ili o ulozi izvoznika u proizvodnji te robe.

23 Kako bi se odgovorilo na to pitanje, valja najprije podsjetiti da je cilj članka 220. stavka 2. točke (b) Carinskog zakonika zaštita legitimnih očekivanja osobe u pogledu osnovanosti svih podataka koji se navode u odluci o naplati ili nenaplati carina (presude od 18. listopada 2007., Agrover, C-173/06, EU:C:2007:612, t. 31., i od 10. prosinca 2015., Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, t. 43.).

24 U tom pogledu iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da se uvoznik na temelju te odredbe može pozvati na legitimno očekivanje, i time imati pravo na iznimku od naknadne naplate koja je u njoj predviđena, samo ako su ispunjena tri kumulativna uvjeta. Prvi uvjet je da carina nije naplaćena zato što su sama nadležna tijela počinila pogrešku, zatim da je pogreška koju su počinili takva da je osoba u dobroj vjeri razumno nije mogla uočiti i, naposljetku, da je potonja poštovala sve odredbe predviđene propisom na snazi u pogledu carinske deklaracije (vidjeti među ostalim presude od 18. listopada 2007., Agrover, C-173/06, EU:C:2007:612, t. 35., i od 15. prosinca 2011., Afasia Knits Deutschland, C-409/10, EU:C:2011:843, t. 47.).

25 U tim je uvjetima u biti raspodijeljen rizik od pogrešaka ili nepravilnosti koje zahvaćaju carinske deklaracije ovisno o ponašanju i pažnji svakog uključenog aktera, to jest nadležnih tijela države izvoza i države uvoza, izvoznika i uvoznika.

26 Kao prvo, valja ispitati može li se uvoznik pozvati na legitimno očekivanje na temelju članka 220. stavka 2. točke (b) Carinskog zakonika ističući svoju dobru vjeru u slučaju kada ne samo da je izvoznik carinskim tijelima države izvoza pružio netočne informacije, osobito u pogledu stvarnog podrijetla troškova ili vrijednosti sastavnih dijelova predmetne robe, nego i kada su sama ta tijela počinila pogrešku pri izdavanju predmetne potvrde o podrijetlu „obrazac A”.

27 U tom pogledu valja utvrditi da su, u skladu s prvim od uvjeta navedenih u točki 24. ove presude, legitimna očekivanja dužnika dostojna zaštite predviđene spomenutom odredbom samo ako su „sâma” nadležna tijela stvorila temelj na kojem počiva to očekivanje (vidjeti presude od 18. listopada 2007., Agrover, C-173/06, EU:C:2007:612, t. 31., i od 10. prosinca 2015., Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, t. 44.).

28 Stoga samo pogreške koje se mogu pripisati aktivnom postupanju nadležnih tijela otvaraju pravo na naknadno neprovođenje naplate carina (vidjeti presude od 18. listopada 2007., Agrover, C-173/06, EU:C:2007:612, t. 31., i od 15. prosinca 2011., Afasia Knits Deutschland, C-409/10, EU:C:2011:843, t. 54.).

29 Iz sudske prakse Suda proizlazi da se članak 220. stavak 2. točku (b) treći podstavak Carinskog zakonika ne može tumačiti na način da je to što su carinska tijela države izvoza izdala netočnu potvrdu o podrijetlu „obrazac A” pogreška koju su počinila „sâma” ta tijela kada su izradila te potvrde na osnovi toga što je izvoznik netočno predočio činjenice osim ako je, među ostalim, očito da su

spomenuta tijela znala ili morala znati da roba ne ispunjava uvjete koji se zahtijevaju za dodjeljivanje prava na povlašteno postupanje (vidjeti u tom smislu presudu od 8. studenoga 2012., Lagura Vermögensverwaltung, C-438/11, EU:C:2012:703, t. 19.).

30 U ovom slučaju valja utvrditi da, iako iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje i, osobito, iz teksta prvog pitanja pod (c) proizlazi da sud koji je uputio zahtjev polazi od premise prema kojoj su carinska tijela države izvoza počinila pogrešku kada su izdala potvrdu o podrijetlu o kojoj je riječ u glavnom postupku, Sud nije u mogućnosti utvrditi točnu prirodu te pogreške niti u kojoj mjeri su nadležna tijela države izvoza bila – ili mogla biti – dovedena u zabludu zbog netočne deklaracije izvoznika.

31 Stoga je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri je li potvrda o podrijetlu „obrazac A” netočno izdana nakon pogreške pripisive samim carinskim tijelima države izvoza ili kao posljedica deklaracija izvoznika čiju netočnost ta tijela nisu – ili nisu mogla – otkriti.

32 Ako se utvrdi da je nepravilnost koja zahvaća potvrdu o podrijetlu „obrazac A” posljedica protupravnog ponašanja izvoznika i da nadležna tijela države izvoza nisu mogla ni morala znati da roba ne ispunjava uvjete koji se zahtijevaju za dodjeljivanje prava na povlašteno postupanje, uvoznik snosi posljedice kada se tijekom naknadne kontrole predoči trgovačka isprava za koju se ispostavi da je lažna, zbog čega se uvoznik ne može, u sličnoj situaciji, protiviti naknadnoj naplati carine (vidjeti u tom smislu presude od 14. svibnja 1996., Faroe Seafood i dr., C-153/94 i C-204/94, EU:C:1996:198, t. 92., i od 14. studenoga 2002., Ilumitrónica, C-251/00, EU:C:2002:655, t. 43.).

33 Dakle, kada su carinska tijela države izvoza počinila pogrešku pri izdavanju potvrde o podrijetlu „obrazac A” i kada ta pogreška proizlazi iz netočnosti informacija koje je izvoznik pružio tim tijelima, osobito u pogledu stvarnog podrijetla troškova ili vrijednosti sastavnih dijelova predmetne robe, uvoznik se ne može pozivati na legitimno očekivanje na temelju te odredbe kako bi osporio naknadno uzimanje u obzir uvoznih carina, ističući svoju dobru vjeru, osim ako je očito da su carinska tijela države izvoza znala ili morala znati da dotična roba ne ispunjava uvjete koji se zahtijevaju za dodjeljivanje prava na povlašteno postupanje, a što treba utvrditi nacionalni sud.

34 Kao drugo, valja utvrditi može li se uvoznik pozivati na legitimno očekivanje na temelju članka 220. stavka 2. točke (b) Carinskog zakonika kako bi osporio naknadno uzimanje u obzir uvoznih carina, ističući svoju dobru vjeru, ako nije provjerio okolnosti u kojima su carinska tijela države izvoza izdala potvrdu o podrijetlu „obrazac A”, na primjer potvrde o sastavnim dijelovima te robe ili o ulozi izvoznika u proizvodnji te robe.

35 Točnije, to pitanje odnosi se na pažnju koju uvoznik mora dokazati kako bi se moglo smatrati da je djelovao u dobroj vjeri u smislu spomenute odredbe.

36 U tom pogledu valja najprije podsjetiti da, iako je u ovom slučaju pogreška pripisiva protupravnom ponašanju carinskih tijela države izvoza, usto još mora biti, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 24. ove presude, riječ o takvoj pogrešci koju osoba u dobroj vjeri nije razumno mogla otkriti, unatoč svojem profesionalnom iskustvu i pažnji koju je morala dokazati (vidjeti među ostalim presudu od 14. studenoga 2002., Ilumitrónica, C-251/00, EU:C:2002:655, t. 38.).

37 U tom pogledu je Sud presudio da je na gospodarskim subjektima, čim osjete sumnje u pogledu točne primjene odredaba čija neprovedba može dovesti do carinskog duga ili u pogledu utvrđivanja podrijetla robe, da se informiraju i zatraže sva moguća pojašnjenja kako bi provjerili jesu li te sumnje opravdane (vidjeti u tom smislu osobito presude od 14. svibnja 1996., Faroe Seafood i dr., C-153/94 i C-204/94, EU:C:1996:198, t. 100., i od 11. studenoga 1999., Söhl & Söhlke, C-48/98, EU:C:1999:548, t. 58.).

38 Sud je također presudio da je na gospodarskim subjektima da u okviru svojih ugovornih odnosa poduzmu mjere potrebne kako bi se zaštitili od rizika radnji poduzetih za naknadnu naplatu i da se takva prevencija može, među ostalim, sastojati u činjenici da dužnik od druge ugovorne stranke,

prilikom ili nakon sklapanja ugovora, dobije sve dokaze koji potvrđuju da roba dolazi iz države koja je u sustavu općih carinskih povlastica, uključujući dokumente kojima se utvrđuje to podrijetlo (vidjeti u tom smislu presudu od 8. studenoga 2012., Lagura Vermögensverwaltung, C-438/11, EU:C:2012:703, t. 30. i 31.).

39 Međutim, iz toga ne proizlazi opća obveza uvoznika da sustavno provjerava okolnosti u kojima su carinska tijela države izvoza izdala potvrdu o podrijetlu „obrazac A”, uključujući ulogu izvoznika u proizvodnji robe. Takvu obvezu uvoznik ima samo ako postoje očiti razlozi za sumnju u točnost potvrde o podrijetlu. Ako se u tom slučaju ipak ne raspita, u okviru svojih mogućnosti, o okolnostima izdavanja te potvrde kako bi provjerio jesu li te sumnje opravdane, morat će se smatrati daje uvoznik mogao ili morao otkriti očitu pogrešku koju su počinila carinska tijela države izvoza, zbog čega se neće moći pozivati na svoju dobru vjeru na temelju članka 220. stavka 2. točke (b) Carinskog zakonika.

40 Takva opća obveza uvoznika ne proizlazi iz članka 220. stavka 2. točke (b) četvrtog podstavka Carinskog zakonika, prema kojem, da bi se mogao pozivati na svoju dobru vjeru, dužnik mora dokazati da je „tijekom razdoblja dotičnog trgovinskog posla, posvetio dužnu pažnju kako bi osigurao da su ispunjeni svi uvjeti za povlašteno postupanje”.

41 Kao treće, valja provjeriti je li deklarant u pogledu carinskog postupanja zahtijevanog za dotičnu robu doista pružio nadležnim carinskim tijelima sve potrebne informacije predviđene pravom Unije i nacionalnim zakonodavstvom koje ga, ako je potrebno, dopunjuju ili prenose (vidjeti u tom smislu, među ostalim, presude od 14. svibnja 1996., Faroe Seafood i dr., C-153/94 i C-204/94, EU:C:1996:198, t. 108., i od 18. listopada 2007., Agrover, C-173/06, EU:C:2007:612, t. 33.).

42 U ovom slučaju je na sudu koji je uputio zahtjev da, s obzirom na sve konkretne dokaze u glavnom postupku, ocijeni jesu li ispunjeni uvjeti za primjenu članka 220. stavka 2. točke (b) Carinskog zakonika, kako su navedeni u točki 24. ove presude i kako ih je u okviru nje Sud pojasnio, zbog čega se uvoznik o kojemu je riječ u glavnom postupku može pozivati na legitimno očekivanje na temelju članka 220. stavka 2. točke (b) Carinskog zakonika (vidjeti u tom smislu presudu od 18. listopada 2007., Agrover, C-173/06, EU:C:2007:612, t. 34.).

43 S obzirom na prethodna razmatranja, na prvo pitanje treba odgovoriti da članak 220. stavak 2. točku (b) Carinskog zakonika treba tumačiti na način da se uvoznik može pozivati na legitimno očekivanje na temelju te odredbe kako bi osporio naknadno uzimanje u obzir uvoznih carina, ističući svoju dobru vjeru, samo ako su ispunjena tri kumulativna uvjeta. Prvi uvjet je da carina nije naplaćena zato što su sama nadležna tijela počinila pogrešku, zatim da je pogreška koju su počinili takva da je osoba u dobroj vjeri razumno nije mogla uočiti i, naposljetku, da je potonja poštovala sve odredbe na snazi u pogledu svoje carinske deklaracije. Nije moguće pozivati se na takvo legitimno očekivanje kada se uvoznik, iako je imao očite razloge sumnjati u točnost potvrde o podrijetlu „obrazac A”, nije raspitao, u okviru svojih mogućnosti, o okolnostima izdavanja te potvrde kako bi provjerio jesu li te sumnje opravdane. Međutim, takva obveza ne znači da je uvoznik općenito obvezan sustavno provjeravati okolnosti u kojima carinska tijela države izvoza izdaju potvrdu o podrijetlu „obrazac A”. Na sudu je koji je uputio zahtjev da ocijeni, vodeći računa o svim konkretnim dokazima u glavnom postupku, jesu li ta tri uvjeta ispunjena u ovom slučaju.

Drugo pitanje

44 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 220. stavak 2. točku (b) Carinskog zakonika tumačiti na način da se, u predmetu poput onoga u glavnom postupku, iz samih informacija sadržanih u izvještaju OLAF-a može zaključiti da se uvoznik ne može pozvati na legitimno očekivanje na temelju te odredbe radi osporavanja naknadnog uzimanja u obzir uvoznih carina ili nadležna carinska tijela moraju ishoditi dodatne dokaze u pogledu ponašanja izvoznika.

45 U tom pogledu valja podsjetiti da pitanje može li se uvoznik na temelju članka 220. stavka 2. točke (b) Carinskog zakonika protiviti naknadnoj naplati uvoznih carina treba ocjenjivati s obzirom na tri kumulativna uvjeta za primjenu te odredbe, navedena u točki 24. ove presude i čiji je doseg preciziran u okviru odgovora na prvo pitanje, s obzirom na sve konkretne činjenične elemente ovog slučaja.

46 Što se konkretno tiče ponašanja izvoznika, iz točaka 27. do 32. ove presude proizlazi da se uvoznik može pozivati na takvo legitimno očekivanje, i to kako bi izbjegao naknadnu naplatu carine samo ako je to što su carinska tijela države izvoza izdala netočnu potvrdu o podrijetlu „obrazac A" pripisivo ponašanju izvoznika (vidjeti u tom smislu osobito presudu od 15. prosinca 2011., Afasia Knits Deutschland, C-409/10, EU:C:2011:843, t. 54.).

47 Kao što to proizlazi iz sudske prakse Suda u pogledu pravila o podjeli tereta dokazivanja u ovom području, načelno je na carinskim tijelima države uvoza koja planiraju pokrenuti postupak naknadne naplate carine da podnesu dokaz o tomu da je to što su carinska tijela države izvoza izdala netočnu potvrdu o podrijetlu „obrazac A" pripisivo tomu što je izvoznik netočno predočio činjenice. Međutim, kada carinska tijela države uvoza nisu u mogućnosti podnijeti spomenuti dokaz, osobito nakon nepažnje pripisive samom izvozniku, na uvozniku je, ako je potrebno, da dokaže da je spomenuta potvrda donesena na osnovi točnog prikaza činjenica od strane izvoznika (vidjeti u tom smislu, među ostalim, presude od 9. ožujka 2006., Beemsterboer Coldstore Services, C-293/04, EU:C:2006:162, t. 39. i 46., i od 8. studenoga 2012., Lagura Vermögensverwaltung, C-438/11, EU:C:2012:703, t. 41.).

48 U tom pogledu se, u dijelu u kojem s tim u svezi sadržava relevantne elemente, može uzeti u obzir izvještaj OLAF-a kako bi se utvrdilo jesu li ispunjeni uvjeti pod kojima se uvoznik može pozivati na legitimno očekivanje na temelju članka 220. stavka 2. točke (b) Carinskog zakonika.

49 Međutim, s obzirom na to da takav izvještaj sadržava samo opći opis predmetne situacije, a što treba provjeriti sud koji je uputio zahtjev, on sam po sebi nije dovoljan da bi se utvrdilo da su u tom pogledu ispunjeni uvjeti, osobito u pogledu relevantnog ponašanja izvoznika.

50 Imajući u vidu prethodna razmatranja, na drugo pitanje valja odgovoriti da članak 220. stavak 2. točku (b) Carinskog zakonika treba tumačiti na način da se, u predmetu poput onoga u glavnom postupku, iz samih informacija sadržanih u izvještaju OLAF-a može zaključiti da se uvoznik ne može pozvati na legitimno očekivanje na temelju te odredbe radi osporavanja naknadnog uzimanja u obzir uvoznih carina. Ipak, s obzirom na to da takav izvještaj sadržava samo opći opis predmetne situacije, a što treba provjeriti nacionalni sud, on sam po sebi nije dovoljan da bi se valjano utvrdilo da su u tom pogledu doista ispunjeni uvjeti, osobito u pogledu relevantnog ponašanja izvoznika. U takvim okolnostima je načelno na carinskim tijelima države uvoza da dokažu, pomoću dodatnih dokaza, da je to što su carinska tijela države izvoza izdala netočnu potvrdu o podrijetlu „obrazac A" pripisivo tomu što je izvoznik netočno predočio činjenice. Međutim, kada carinska tijela države uvoza nisu u mogućnosti podnijeti spomenuti dokaz, na uvozniku je, ako je potrebno, da dokaže da je spomenuta potvrda donesena na osnovi točnog prikaza činjenica od strane izvoznika.

Troškovi

51 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (šesto vijeće) odlučuje:

1. **Članak 220. stavak 2. točku (b) Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice, kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ) br. 2700/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2000., treba tumačiti na**

način da se uvoznik može pozivati na legitimno očekivanje na temelju te odredbe kako bi osporio naknadno uzimanje u obzir uvoznih carina, ističući svoju dobru vjeru, samo ako su ispunjena tri kumulativna uvjeta. Prvi uvjet je da carina nije naplaćena zato što su sama nadležna tijela počinila pogrešku, zatim da je pogreška koju su počinila takva da je osoba u dobroj vjeri razumno nije mogla uočiti i, naposljetku, da je potonja poštovala sve odredbe na snazi u pogledu svoje carinske deklaracije. Nije moguće pozivati se na takvo legitimno očekivanje kada se uvoznik, iako je imao očite razloge sumnjati u točnost potvrde o podrijetlu „obrazac A”, nije raspitao, u okviru svojih mogućnosti, o okolnostima izdavanja te potvrde kako bi provjerio jesu li te sumnje opravdane. Međutim, takva obveza ne znači da je uvoznik općenito obvezan sustavno provjeravati okolnosti u kojima carinska tijela države izvoza izdaju potvrdu o podrijetlu „obrazac A”. Na sudu je koji je uputio zahtjev da ocijeni, vodeći računa o svim konkretnim dokazima u glavnom postupku, jesu li ta tri uvjeta ispunjena u ovom slučaju.

2. **Članak 220. stavak 2. točku (b) Uredbe br. 2913/92, kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom br. 2700/2000, treba tumačiti na način da se, u predmetu poput onoga u glavnom postupku, iz informacija sadržanih u izvještaju Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) može zaključiti da se uvoznik ne može pozvati na legitimno očekivanje na temelju te odredbe radi osporavanja naknadnog uzimanja u obzir uvoznih carina. Ipak, s obzirom na to da takav izvještaj sadržava samo opći opis predmetne situacije, a što treba provjeriti nacionalni sud, on sam po sebi nije dovoljan da bi se valjano utvrdilo da su u tom pogledu doista ispunjeni uvjeti, osobito u pogledu relevantnog ponašanja izvoznika. U takvim okolnostima je načelno na carinskim tijelima države uvoza da dokažu, pomoću dodatnih dokaza, da je to što su carinska tijela države izvoza izdala netočnu potvrdu o podrijetlu „obrazac A” pripisivo tomu što je izvoznik netočno predočio činjenice. Međutim, kada carinska tijela države uvoza nisu u mogućnosti podnijeti spomenuti dokaz, na uvozniku je, ako je potrebno, da dokaže da je spomenuta potvrda donesena na osnovi točnog prikaza činjenica od strane izvoznika.**

Potpisi